

άμασκαλετοῦ ἡ, άμάρτ. *μασκαλετοῦ* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ άμαρτ. οὐδ. έπιθ. *άμασκαλέτιν*. Πβ. ΣΜενάρδ. έν Ἀθηνᾶ 6 (1894) 150 καί 16 (1904) 285 καί Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 9 (1912/3) 139 καί ΓΧατζιδ. Ἀκαδ. Ἀναγν. 3,305.

Θήλυς χοῖρος ἔχων μέλαν χρῶμα, παρὰ δὲ τὰς μασχάλας λευκόν. Πβ. *άμασκαλετούδιν*, *άμασκαλιᾶς*.

άμασκαλετούδιν τό, άμάρτ. *μασκαλετούιν* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άμασκαλετοῦ* ἡ ἔκ τοῦ άμαρτ. οὐδ. έπιθ. *άμασκαλέτιν*.

Νεογνὸν χοίρου ἔχων μέλαν χρῶμα, παρὰ δὲ τὰς μασχάλας λευκόν. Πβ. *άμασκαλετοῦ*, *άμασκαλιᾶς*.

άμασκάλη ἡ, *μασκάλη* πολλαχ. καὶ Καλαβρ. (Καρδ.) *μασκάλ'* Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *άμασκάλη* κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ.) *άμασκάλα* Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.) *άμασκάλα* Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) *άμασκάλα* Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) — *Λεξ. Δεξ. Λάουνδ.* *άμασκάλ'* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σουφλ.) *Λέσβ. Μακεδ. (Χαλκιδ.)* Μύκ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *άμπασκάλη* Σίφν. *άμπασκάλ'* Μακεδ. (Σιάτ. Σισάν.) *άδασκάλη* Κρήτ. (καὶ *άμασκάλη*) *άδασκάλ'* Ἰμβρ. *άμοσκάλη* Ἄνδρ. Ἰων. (Κάτω Παναγ.) Καρ. Κάμπ. Κεφαλλ. Λέρ. Πάρ. Ρόδ. Σύμ. Σῦρ. Τήλ. κ.ά. *άμοσκάλ'* Πάρ. (Λεῦκ.) *άμοσκάλα* Τσακων. *άμοσκά* Τσακων. *άμουσκάλη* Εὔβ. (Αὐλώναρ. Κονίστρ. Κύμ. Ὁξύλιθ. κ.ά.) Ἰκαρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Σύμ. κ.ά. *άμουσκάλ'* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *μουσκάλη* Κῶς *μουσκάλη* Κύπρ. (Πάφ.) *βασκάλη* Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) *πασκάλη* Καλαβρ. (Μπόβ.) *άπασκάλη* Χηλ. *άπουσκάλη* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ άρχ. οὐσ. *μασκάλη*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ. Τὸ *μασκάλη* καὶ παρὰ Δουκ. Διὰ τὸν τύπ. *άμασκάλα* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,71 κέξ. 2,24 καὶ 139. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ π ἐν τῷ τύπ. *άμπασκάλη* πβ. καὶ *άμάδα* - *άμπάδα*, *καμουχᾶς* - *καμπουχᾶς*, *χαμηλώνω* - *χαμπηλώνω* κττ. Ἐν τῷ τύπ. *άμοσκάλη* ἐγεννήθη τὸ ο, διότι ἡ λ. ὡς πολυσύλλαβος ἐνομίσθη ὡς σύνθετος καὶ τὸ ο ἐχαρκτηρίσθη ὡς φων. συνδετικόν. Πβ. καὶ *άμαξήλατης* - *άμαξολάτης*. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,245. Τὸ *άμοσκά* ἔκ τοῦ *άμοσκάλα* ἐκπεσόντος τοῦ λ καὶ συγχωνευθέντων τῶν δύο α. Διὰ τὸν τύπ. *βασκάλη* πβ. *μιτάριον* - *βιτάριον* (μεσν.), *άμάκκα* - *άβάκκα*, *ζυμώνω* - *ζυβώνω*, *μελόχα* - *άβελόχα* (ἰδ. *μολόχα*) κττ. Ἰδ. ΦΚουκουλ. έν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 317. Διὰ τοὺς τύπ. *άδασκάλη* - *άπασκάλη* - *πασκάλη* πβ. καὶ *πάγκος* ἔκ τοῦ *δανσο*. Πβ. καὶ ΧΠαντελίδ. έν Byzant. - Neugr. Jahrb. 6 (1926/7) 420. Τὸ *άπουσκάλη* ἔκ τοῦ *άμοσκάλη* διὰ τοῦ μεταβατικοῦ άμαρτ. τύπου *άποσκάλη*. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,313 καὶ έν Ἀθηνᾶ 24 (1912) 32. Διὰ τὸ σχ τοῦ τύπ. Χαλδ. *άμασκάλα* πβ. τὰ ὅμοια αὐτόθι *μασχαρεία*, *μασχαρεύω* κτλ.

1) Τὸ ὑπὸ τὸν ὄμον παρὰ τὴν ἄρθρωσιν τοῦ βραχίονος κοῖλον μέρος, *μασκάλη* κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Καππ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: *Βάζω* - κρατῶ κάτω ἀπὸ τὴν *άμασκάλη*. Τὸ καλοκαίρι ἰδρώνουν πολὺ οἱ *άμασκάλες*. Τὸ ἔπασε τὸ παιδί ἀπὸ τοῖς *άμασκάλες* κοιν. Ἀποκατοῦσε τὴν *άμοσκά* σι (ὑπὸ τὴν *μασκάλη*ν του) Τσακων. || Παροιμ. *Δυὸ καρπούζια ὅς ἐμὴ μασκάλη* δὲν *κουβαλεῖται* (ἐπὶ ἔργου

δυσκατορθώτου. Τῆς παροιμ. ὑπάρχουν πολλαὶ παραλλαγαι) Ἡπ. || Ἄσμ.

Χρουσὴν ἔλαιά ᾿χεις ᾿ς τὸ βυζὶ κ' ἔλαιά ᾿ς τὴν άμοσκάλη Ἰων. (Κάτω Παναγ.) 2) Τὸ παρὰ νέον κλάδον δένδρου κοῖλωμα Πάρ. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Θεοφρ. Ἱστορ. 3, 15, 1 «ράβδοις ἄνευ μασχαλῶν καὶ ἀνόξοις». Πβ. *άμασκαλίτης* 3. 3) Τμῆμα τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ Κρήτ. Πβ. *άμασκαλίστρα*. 4) Τὸ τὴν *μασκάλη*ν καλύπτον τμῆμα τοῦ ἐνδύματος Κύθν. κ.ά. Συνών. *άμασκαλίδι* 1, *άμασκαλίτης* 2, *άμασκαλίχτρα*. Πβ. *άγκωνας* 2, *πέττο*, *ὤμος*. Ἰδ. ΑΧατζῆν έν Ἀθηνᾶ 41 (1929) 257 περὶ τῆς λ. *κοππέλλι*. 5) Στροφή περὶ δένδρον ἢ βράχον κείμενον ἐν ἀγρῷ Νάξ. (Ἐγκαρ. Φιλότ.): *Ω, μασκάλη!* (πρὸς τοὺς ἀροτριῶντας βοῦς) Ἐγκαρ. *Μασκάλη*, *μασκάλη!* Φιλότ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Ἀμασκάλη* Θεσσ. (Πήλ.) Κάμπ. *Ἀμασκάλα* Πελοπν. (Μάν.) *Μασκάλη* Κῶς *Ἀμασκάλες* Κρήτ.

άμασκάλη τό, άμάρτ. *μασκάλη* Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *μασκάλη*. Πβ. καὶ μεσν. *μασχάλιον*.

1) Ὁ μεταξὺ δύο ἐγγὺς κειμένων λόφων περιλαμβανόμενος χώρος Κρήτ.: *Γιᾶρνω τὰ πρόβατα ἀπὸ τὸ μασκάλη*. Πβ. *άμασκαλωσις* 3. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Μασκάλη* Κάμπ. Κρήτ. *Μαῦρο Μασκάλη* Κρήτ. 2) Διακλάδωσις, ἐπὶ δένδρου Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

άμασκαλιᾶζω, *μασκαλιᾶζω* Νάξ. (Ἐγκαρ.) *μασκαλιᾶζον* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *μουσκαλιᾶζω* Κύπρ. *άμασκαλιᾶζω* Κρήτ. Νάξ. (Ἐγκαρ.) *άμασκαλιᾶζον* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *άμουσκαλιᾶζον* Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άμασκάλη*.

1) Περιβάλλω τι ἐν τῇ ἀγκάλῃ, ἐναγκαλιζομαι, περιπτύσσομαι Μακεδ. (Χαλκιδ.): *Ἀμουσκάλισσα* τοῦ *πιδι* - τοῦ *δέδρον*. *Τ'ν εἶχι τὴ γόρ' μασκαλισμέν'*. Συνών. *άγκαλεῖζω* Α 1. 2) Περιβάλλω διὰ τῶν χηλῶν τοῦ ποδός, ἐπὶ χοίρου, ὁ ὁποῖος περιβάλλων τὰς καλάμας τῶν σιτηρῶν διὰ τῶν χηλῶν καταρρίπτει διὰ νὰ φάγῃ αὐτὰς Κύπρ.

3) Παρακάμπτω βράχον ἢ πέτραν κατὰ τὴν ἀροτρίασιν Νάξ. (Ἐγκαρ.): *Μασκάλισε εὐτὴ τὴν πέτρα*. Πβ. *άμασκάλη* 5.

άμασκαλιᾶρις ὁ, άμάρτ. *μασκαλιᾶρις* Πελοπν. (Δημητσάν. Πύργ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άμασκάλη* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - *ιᾶρις*.

1) Ὁ δεύτερος ἐν τῇ σειρᾷ ἐργατῶν Πελοπν. (Δημητσάν.) 2) Ὁ δεύτερος τῶν χορευτῶν ἐν χορῷ Ἑλληνικῷ Πελοπν. (Πύργ.) Πβ. *άμασκαλάρις*.

άμασκαλιᾶς ἐπίθ. άμάρτ. *μασκαλιᾶς* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άμασκάλη*. Διὰ τὴν καταλ. - *ιᾶς* πβ. μεταγν. *λαγωὸς χελιδονίας*. Ἰδ. ΣΜενάρδ. έν Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθην. 4 (1929) 463 κέξ.

Ὁ ἔχων μέλαν χρῶμα, παρὰ δὲ τὰς μασχάλας λευκόν, ἐπὶ χοίρου Πβ. *άμασκάλα*, *άμασκαλετοῦ*, *άμασκαλετούδιν*.

άμασκαλίδι τό, άμάρτ. *μασκαλίδ'* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άμασκάλη* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - *ίδις*. Πβ. καὶ μεταγν. *μασχαλίδις*.

